V. évfolyam. Kis-Czell, 1903. julius 12. 28. szám.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Egy évre . . . . 8 kor. Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre . . . . 4 „ Egyes szám ára — „ 20 „

szerkesztővel érintkezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

A vidéki sajtó.

— Irta: PETERDY LÁSZLÓ. —

A legutóbbi időben ugylátszik, mostoha viszonyok nehezedtek a vidéki sajtóra.

Itt is ott is sürün látjuk, hogy megszünik egy-egy derék, régi oszlopos ujság és gárdája „pártfogás hiján" nehéz szivvel bucsut vesz a kedves olvasótól.

Hát miért?

Talán mert nincs szükség rá?

Ezt nem mondhatjük. Sőt kétségtelenül be van bizonyitva, hogy a vidéki sajtó aránylag sokkal fontosabb hivatást teljesit a fővárosban megjelenő országos lapoknál.

Kettőjük között először is a különbség óriási.

A fővárosi sajtó egy ország közönségére támaszkodik. Mi vidékiek csak a székhelyünkre, vagy legföljebb egy megyére, annak is a tehetősebb értelmiségére. A fővárosi sajtót a társadalom minden osztálya támogatja, a vidéki sajtót vajh mi kevesen és sok intelligens ember, akinek módjában lenne, azzal tér ki előle, hogy ugyis járat már egy országos lapot, abból megtud mindent.

A fővárosi sajtót továbbá üzleti szellemből inditják meg rendszerint s kiadója mindig valamely politikai pártot keres bázisul, hogy olvasó táborát megfoghassa. Ennélfogva nagy tőkével dolgozik, sokan támogatják.

A vidéki sajtó még ma is az idealizmus terméke. Lelkesülve alapitja meg egy-egy önzetlen, tollforgató megyebeli ember. Sok küzdelem, sok méltatlan neheztelés, sok félreértés és semmi anyagi eredmény, amit a vidéki sajtó becsületes munkájával elér.

Vidéki lapot jól szerkeszteni nagy feladat, ezer tekintet, gyöngéd figyelem, kitartás kell az ingyenes fáradozás mellett, hogy a sajtó megfelelhessen hivatásának.

És az önzetlen becsületes vidéki sajtó mégis mostoha gyermek.

Mindent, mindent odahordunk az ország fővárosába. A főváros sajtója emészt föl minden irodalmi fillért s a vidéki sajtónak igazán nincs egyetlen olyan őszinte pártfogója sem, aki méltatná magasztos hivatását.

A fővárosi sajtó munkásainak százezreket hagyományoznak egyes nagylelkűek, arról, hogy vidéki sajtó is van, ellenben megfeledkezik mindenki.

Pedig, hejh, ha nem volnának azok az ingyenes apostolok, azok a vidéki tollforgatók, akik szerényen, szorgalmasan, haragért, mellőzésért, cserébe csinálják az igazi ujságirás hálátlan munkáját, de sok kulturális intézmény nem állana ma is a vidéken, hanem emelnék vele talán a mindent megemésztő fővárost.

Nincs szinház, nemesebb közintézmény a vidéken, amelyet a vidéki sajtó ne vitt volna ki.

Akármi ujat terveznek, első sorban is a sajtó adja meg ahhoz az első buzditó hangot.

Nagyobb munkát végez, mint az országos lapok, védi a saját vérét, szolgál a saját földjének a kis határok közé szoritott vidéknek.

Nélküle sok erőszak, sok igazságtalanság, sok visszaélés történnék meg orvoslás nélkül, ha csak fővárosi sajtó volna.

Az önzetlen ideális vidéki sajtót nem támogatni tehát nemcsak hálátlanság, hanem felette káros.

Akkor éreznénk igazán, ha nem volna.

TARCZA.

Az emberirtó.

Ismeretterjesztő közlemény.

Mozgalom indult meg ugyszólván az egész világon az emberirtó ital: a pálinka ellen. A XIX-ik században amily mértékben terjedt ennek az italnak az élvezete, oly mértékben pusztitott is az emberiség soraiban. Ugy itt Európában, mint Amerikában a legszélesebb koru védekezés indult meg eme szörnyüséges kórság ellen. Nálunk Magyarországon is folyik a harcz az emberirtó pálinka ellen. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a kormány mellett a magyar társadalom is küzd az alkoholizmus ellen. E czélra mar több egyesületünk és szövetségünk is van. Ilyen a Közegészségügyi Egyesület kebelében alakult Országos Alkohol-bizottság, melynek mozgalmához az egyetemi ifjuság is csatlakozott. Képviselve van itt nálunk a Svájczban alakult Kék-kereszt Egyesület, mely népies nyomtatványokban és kis füzetekben ismerteti az alkohol káros hatását, valamint a Good Templars-rend, melynek czélja az iszákosság elleni küzdelem, s a nép érzelmi és erkölcsi szinvonalának emelése.

Örvendetes jelenségek ezek, de nagyobb eredményre csak ugy fognak vezetni, ha minden érzelmi és erkölcsi tényező hozzájárul ehhez a küzdelemhez. Nagyon fontos és szinte alapvető tényező ezek mellett az alkohol káros hatásának minél szélesebb körben való ismertetése.

Tudni kell, hogy az alkohol olyan méreg, mely már kicsinyben is zavarlólag hat a szivre és az idegrendszerre. Bénitja az itélőképességet. Időszaki bénulásokat okoz a fül- és szem-idegekben. Csökkenti a szervezet ellenálló képességét a káros behatásokkal szemben. Szivós elfajulásokat okoz a nemesebb szervekben: a szivben és májban. Az idegrendszerben és az egész szervezetben más és más veszedelmet idéz elő a heveny és másokat az idült alkoholizmus. Különböző és sulyos megbetegedései az idegrendszernek, valamint az agynak, igen gyakran az idült alkoholizmus eredményei. Alkoholisták gyakran szenvednek makacs hurutokban, melyek jelentkezhetnek ugy a légző, mint az emésztő szervekben. Az idült alkoholizmus gyakran vakságot és süketséget is okozott már. Legrettenetesebb eredményei az alkoholizmusnak azok, amelyek az ivadékokban jelentkeznek. Ilyenek: a hülyeség, sulyos idegbajok, nyavalyatörés, őrultség stb.

Löffler bécsi egyetemi tanár az alkoholizmusnak a bünözésre váló befolyását vizsgálván, rájött, hogy a bécsi országos törvényszéknél és a korneuburgi járásbiróságnál egy évben elbirált esetekben 100 istenkáromló között 50,—100; császársértő között 55,—100, hatóság elleni erőszak tettese között 73,—100, vagyonrongáló között 63,—100, sulyos testi sértő között 54 részeg állapotban követte el bünét. A részeg állapotban elkövetett bünczselekmények 23 százaléka vasárnap, 20 százaléka hétfőn történt. Nyilvánvaló ezekből, hogy az alkohol élvezete milyen nagy mértékben csökkenti az egyének mérlegelő és itélőképességét. A kor szinvonalán álló orvos, jogász és minden egyéb értelmileg fejlett, igazán művelt ember, teljes tudatában van annak, hogy a bünczselekmények egyik legveszedelmesebb előmozditója az alkohol.

A budapesti államrendőrség jelentése szerint, rettenetesen pusztitott az alkoholizmus a mi szép és ifju fővárosunkban. „A vendéglők és korcsmák szama — mondja az államrendőrség kapitánya — még mindig nagyobb itt, sem mint azt a közszükséglet megkivánja. Az ittas embe-melyek a szeszes italok pusztitását kivánták korlátozni.

Egyik rendeletében fölhivta a miniszter a törvényhatóságokat, hogy Heves vármegye példajára, alkossanak szabályrendeleteket, melyekben kimondanák, hogy a 15 éven aluli gyermekeknek a korcsmába és mulatóhelyekre való vitele tilos és ez a rendelet ellen vétő szülő és korcsmáros pénzbüntetéssel sujtandó. Második rendeletével a tanköteles koron tul lévő ifjuságnak védelmét óhajtja a miniszter és ezért elrendelte, hogy az ifjuságnak a korcsmázás és ivás elleni védelmét is magukba kell hogy foglalják

28 krjával lesznek méterenkint elárusitva eredeti francia batisztok remek mintákban.

Rozsa Sándor magyar agyobbitott divatáru-kereskedésében KISCZELL, Fő tér.

Ez jut eszünk, mikor egy egy vidéki lap megszüntéről értesülünk.

Igaz, a mai viszonyok mostohák, nem tellik sok embernek sok minden passzióra, de a vidéki sajtót nem szabad elhagyni, az nem passzió, az a legnemesebb önkéntes adó, amire magát minden polgár kötelezheti, mert a szabadság lehellete, a közvélemény őre, székhelyének szemefénye.

Nemes dolgot cselekszik az, aki az árva vidéki sajtót tőle telhető módon ugy anyagilag, mint szellemileg támogatja.

Néhány szó a pályaválasztásról.

Most, hogy az iskolák kapui országszerte bezáródtak egy időre, alkalmasnak tartjuk a pillanatot arra, hogy a szülők figyelmét felhivjuk egy kerdésre, mely mindazokat a családokat foglalkoztatják, melyeknek tanuló gyermekeik vannak, de legközvetlenebbül érintik azokat, melyeknek fiai a nagy elhatározó lépés, a pályaválasztás előtt állanak.

Általánosan ismert jelenség az, hogy mindinkább nagyobb és nagyobb mérveket ölt különösen egyes pályákon a túltermelés. Hányszor olvassuk, hogy egy egy megüresedett állásra tizen, harminczan pályáznak; egyes pályák annyira zsufoltak, hogy egymástól nem tudnak a rajtok élők boldogulni. Igy tehát napról-napra nyilvánvalóbbá lesz, hogy sokkal több az eszkimó, mint amennyi kellene és kevesebb a fóka, mely hivatva lenne az eszkimóknak kenyeret adni, vagyis sokkal több a képzett, képesitett ember, mint amennyi képesitésének megfelelő állást, alkalmazást találhatna. Ez a helyzet mindinkább rosszabb lesz. Ha ez állapot felett egy kicsit gondolkozunk, az okot megtaláljuk a következőkben. Minden szülő, legyen az gazdag vagy szegény és bármilyen társadalmi állásu, arra törekszik, hogy gyermekével oly minősitest szereztessen, mely képesiti azt a — bizony sokszor eléggé tavesen értelmezett — uri pályára, a tisztviselői állásra.

Mi — hogy ugy mondjuk — arisztokrata nemzet vagyunk. Szivesen lenézzük azt, ki társadalmilag alattunk áll. Tehát minden szülőknek — még a legnagyobb megerőltetések árán is — legfőbb vágya és óhaja, hogy gyermeke társadalmi tekintetben felette álljon apjának.

Igen sokszor szerepel a szülőknél mint inditók az is, hogy gyermeküket meg akarják óvni a három éves katonai szolgálattól és azért kell valahogy keresztül vergődnie az iskolákon.

A szülők legfőbb óhaja kétségkivül az, hogy gyermekeiknek biztos jövőt teremtsenek. És ezt sokan — és pedig igen tévesen — ugy vélik legjobban elérhetőnek, ha fiukkal oklevelet szereztetnek, melyek tulajdonosát sem a jég, sem más elemi csapás koldusbotra nem juttatja. Ilyenkor nem jut eszükbe, ha fiuk végez, kap e állást, nem kell-e hosszu ideig szülei nyakán élősködnie, jövedelem nélkül kuncsorognia, mig végre bejut valahová es kap olyan fizetést, melyből ugy — ahogy eltengelődhetik. Holott az apa másként gondolkozik, a néhány osztályt végzett fiát a hajlamának megfelelő, kedvére való iparos pályára, vagy kereskedőnek adja, az ott takarékoskodva, szorgalmasan munkálkodva vagyont szerezhet, mindenkitől független ur lehet, amit a tisztviselő ritkán mondhat el magáról.

Nincs valami botorabb, mintha gyermekeink jövőjét egy hamis, téves és beteges felfogás uralma alatt oly irányba igyekszünk terelni, mely sem a mi anyagi helyzetünknek, sem a gyermek egyéni hajlamainak nem felel meg. Mit szóljunk egy szülőnek ehhez a kijelentéséhez: „Fiam már 16 éves, igaz, nem nagy kedve a tanuláshoz, de most adjam inasnak?“ A kijelentés mögött ott lappangott: „Már mégsem szeretném, ha fiam iparos lenne.“ Igy a fiu kedve ellenére kénytelen tanulni, hogy végre, nagy erőlködés után valami kishivatalnoki állást foglaljon el.

Igen valószinü, hogy a közel jövőben már megvalósul a két évi katonai szolgálat intézménye s igy sem oly nagy idővesztéséggel nem jár a katonai szolgálat, sem erejét szervezetét annyira igénybe nem veszi a katonaság, mint most. Két évet szolgál némely önkéntes is, sőt vannak országok, hol mindenki — kivétel nélkül — két évi katonai szolgálatra köteleztetik. Igy vizsgálva a dolgot, nincs a szülőknek oka arra, hogy megakarván kiméln, gyermekét a hosszu és talán valamivel terhesebb katonai szolgálattól, már eleve oly irányt ad gyermeke nevelésének és oktatásának, mely eltériti azt a produktiv pályáktól s mintegy erőszakkal a kevesebb jövödelmet nyujtó, kevésbé független diplomás pályák felé irányitja figyelmét.

Aki azt akarja tudni, hogyan szeresse gyermekét *okosan*, miként kell annak jövője felől gondolkozni, az olvassa el Benedek Elek „Testamentum és a hat levél“ cz. munkáját. Megtaláljuk ebben a szülő végtelen szeretetét, a tapasztalt férfiunak az életről való józan felfogását s a kettőnek összeegyeztetéséből származó azt a gyengéd gondoskodást, melylyel fia jövendő boldogságán munkálkodik. Megtanuljuk ebből a könyvből azt, hogy az csak beteges, hibás felfogás, hogy az ipari pályáktól idegenkednek a szülők és tanulók. És a szülők gyermekük jól felfogott érdekében szakitani fognak az ósdi felfogásokkal, nézetekkel s annak boldogulását azon az uton fogják keresni, mely legjobban megfelel a gyermek képességeinek, a szülők társadalmi és anyagi helyzetének.

Napjainkban minden téren több elméleti ismeretet követel az élet, tökéletesebb munkát az életpálya, mint ezelőtt néhány évtizeddel is. Azért nemcsak, hogy hasznos, ha pl. kereskedő, iparos előbb néhány osztályt végez, de ez lassankint valóságos szükséggé lesz. Sokkal jobban fogja megállni helyét az, ki előbb tanul, azután megy valamelyik pályára; sokkal jobban fogja az ilyen értékesithetni még a foglalkozásához szükseges képességeit és tudását is.

Neveljük tehát gyermekeinket gyakorlati pályákra, hacsak valami különösebb tehetséget nem fedezünk fel bennök. De ennek megitélésében nem szabad elfogultaknak, vagy felületeseknek lennünk. Ha tapasztaljuk, hogy gyermekünk nem igen könnyen állja meg a helyét az iskolában, végeztessünk vele néhány polgári osztályt, azután adjuk gyakorlati pályára.

A kereskedői, iparos foglalkozásokról a családban mindig az azokat megillető teljes elismeréssel megnyilatkozzunk, szeretessük meg azt gyermekeinkkel. Ugy nem fognak attól idegenkedni, szivesen lépnek arra a pályára, hol becsületes uton, munkával és szorgalommal vagyont szerezhetnek, ahol sokkal függetlenebb, önállóbb polgárai lehetnek a hazának, mint pl. ha kishivatalnoki pályán kell nyomorogniok.

HIREK.

— **Váltóhamisító közjegyzőhelyettes.** Pick Ernő dr. győri kir. közjegyzőhelyettes, Kis-Czell város szülötte, kinek családja hosszu évek során át volt kisczelli lakós, s szülei csak pár évvel ezelőtt távoztak Czellből, több rendbeli váltóhamisitást követett el Győrben. A magáról megfeledkezett, jeles észtehetséggel megáldott ifjut könnyelmü pazarlása juttatta a bün utjára. Pick Ernőt mult szombaton tartóztatták le s azóta a győri kir. törvényszék fogházának lakója. A letartóztatás ellen Pick Ernő dr. ügyvédje, Mayer Lajos dr. utján felfolyamodással élt a győri kir. táblához, — a kir. tábla vádtanácsa szerdai ülésében foglalkozott Pick Ernő dr. ügyével, Pick felfolyamodását elutasitotta s igy továbbra is vizsgálati fogságban marad.

---

rekét, törvény ellenére, még mindig ellátják itallal. A kávéházak szintén tulságos számmal vannak. Pálinkamérés pedig éppen nagyon sok van Budapesten. Vannak kerületek, ahol már igazán türhetetlenek az állapotok. A VIII. kerületben 135 000 lakos mellett 809 italmérési joggal biró üzlet van, vagyis a gyermekeket és csecsemőket is számba véve, minden 166 lélekre csik egy-egy italmérés, Ily körülmények között nem csoda, ha az alkoholizmus, rettenetesen pusztitó következményeivel egyetemben évről-évre terjed.“

De pusztit a szeszes italok kórsága szerte az országban mindenfelé. Evenként atlag 350 millió koronat költünk a szeszes italokra. Jut ebből fejenként minden lakosra 52 liter szesz és pedig 24 liter bor, 14 liter sör és 13 liter palinka.

Nagyon szomoru számadatok ezek, ha elgondoljuk, hogy nekunk a legszükségesebb dolgokra is olyan kevés pénzünk van és ennek a kevésnek nagy része is mindig külföldre vándorol.

Okoljunk a franczlak és angolok példáján és ne varjuk be, hogy az alkoholizmus itt is olyan szörnyü mérveket öltsön. Parisban 1890-ben 33,000 korcsmáros volt. Egyes kerületekben minden 22 emberre jutott egy italmérés. A mélyen természetesen Franczia ország vidékeire is kiterjedt. Vannak egyes területek, amelyekben minden 15 nagykorura jut egy korcsma. A franczia nép most évenként átlag mintegy 1600 millió frankot költ szeszes italra. Jut ebből minden felnőttre fejenként 22 liter palinka, 25 liter sör, 79 liter bor és 18 liter almabor, ami összesen 18 liter tiszta alkoholt tartalmaz. A franczia férfi és nő egyaránt nagy iró, különösen Párisban. A kávét is cognaccal, pálinkával vegyitik és ebből a gyermekeknek is adnak. Egyenes eredménye: ennek hogy a bünczselekmények száma évi átlagban 155 508. Az ifju bünösök száma légió és a lakosság 30 esztendő óta alig szaporodik.

Ijesztő módon emelkedik az iszákosok száma és terjed az alkoholizmus Angliában ugyannyira, hogy már szigoru törvényhozási intézkedésekkel is törekszenek az orvosolni, mivel a társadalmi tevékenység gyöngének és elégtelennek bizonyult. Az angolok már 1883-ban 125.477,275 fontot költöttek szeszes italokra Angliában, — 1860-ban még csak 84.222.172 fontot. A romboló hatás kétségtelen, ha vizsgáljuk mi történt e 23 esztendő alatt. A népesség 22 százalékos emelkedése mellett a büntetések száma 41 százalékkal emelkedett. S habár a vagyon elleni bünczselekmények kevesbedtek, de a szenvedélyeknek az ember élete és épsége ellen irányuló támadásai s az erkölcsök eldurvalása ijesztő képet öltött. Az öngyilkosok száma megdöbbentően felszökött. A nyomorgók és munkátalanok száma 1880-ban már 827,940-re rugott. Az elmebajosok száma 1860—1870-ig, tehát tiz esztendő alatt 38.058-ról 71.191-re emelkedett. Ezek az adatok elég világosan szólnak s nagyon indokolttá teszik az alkoholizmus elleni védekezést.

A védekezés formái között legjobbnak és legczélrevezetőbbnek az bizonyult, amit Svéd- és Norvégországban alkalmaztak. Itt ugyanis 1855-ben megszüntették a házi szesztőzdéket, 1865-ben pedig nagyon megszoritották a pálinkának kicsinyben való elárusitását, magánosoknak nem is adtak kimérési engedélyt, hanem csupán közérdekek szolgálatában álló tarsasagoknak. A jövedelem egy részét ezen alkoholellenes mozgalmakra forditották. Az eredmény meglepő volt: Svéd és Norvégiában most a lakosság 7 százaléka sem él szeszes itallal. Az elmebetegek és büntevék száma ennek folytán jelentékenyen csökkent.

Jónak bizonyultak az alkoholizmus ellen a mértékletességi egyesületek is. Leghelyesebb alap azonban ujra hangsulyozni az alkoholizmus elleni küzdelmet, hogy annak pusztitó és kártékony hatásáról népünket minél szélesebb körben és minél gyorsabban fölvilagositsuk.

— **Átutazó herczegi család.** Lajos bajor kir. herczeg és családja, hétfőn d. e. 11 órakor utazott át Kis-Czell állomáson külön udvari vonaton Sárvárra. A főherczegi család néhány hétig marad birtokán Sárváron.

— **Népünnepély.** A kis-czelli Ipartestület, néhai Hollósy Jusztinián volt nemes dömölki apát emlékére. ma d. u. 4 órakor, a Szt. Benedekrend Marczal melletti majorjában népünnepélyt rendez. A mulatság kedvezőtlen idő esetén a jövő vasárnap lesz megtartva.

— **Elhunyt tanitó.** Tima Lajos, széles körben ismert devecseri kántortanitó, volt káldi birtokos, hosszas betegeskedés után Bpesten, hova sulyos baja miatt gyógykezelni vitték, vasárnap, folyó hó 5-én, 63 éves korában elhunyt. Holttestét kedden szállitották Devecserbe s szerdán helyezték örök nyugalomra a devecseri sirkertben a közönség óriási részvétele mellett.

— **Nyári ünnepély.** A Sárvári Jótékony Nőegylet, a Sárvári Önkéntes Tüzoltó-egylet, a Sárvári Dalosegyesület és a Sárvári Kerékpáregylet — mint már jeleztük — O fensége Lajos bajor kir. herczeg és fenséges családja tiszteletére folyó, julius hó 19-én Sárvárott, a Várkertben zártkörü nyári ünnepélyt rendez. Belépődij: személyjegy 1 korona, családjegy 3 korona. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a „Korona" nagytermében tartatik meg.

Az ünnepély programmja a következő:

1. Délután fél 4 órakor kerékpáros virágkorzó a Club helyiségéből kiindulva, a Batthyány- és Széchenyi-utczán át, a várudvarán.
2. Délután 5 órakor az egyesületek levonulása a Várkertbe.
3. Délután 6 órakor a fenséges kir. herczegi család fogadtatása.
4. A Sárvári Dalosegyesület ének-előadása.
5. Este 7 órakor táncz kezdete.

— **A Szent Benedekrend köréből.** A kisczelli Szt. Benedekrend székházának a héten szerdán a rendtagok közül vendégei voltak: Kroller Miksa, ujonnan választott zalaapáti apát, Parlos Kajetán számvevő és Mórocz Emilián alperjel Szt-Mártonból. A vendégek szerdán az esti gyorsvonattal érkeztek Kis-Czellbe s másnap reggel utaztak tovább Zálaapátiba, hol aznap tartotta bevonulását Kroller Miksa apát. Az uj apáttal leutazott Zalaapátiba Wagner Lőrincz kis-czelli apát ur is, ezenkivül dr. Ziskay ügyvéd is, a Szt. Benedekrend jogtanácsosa. A zalaapáti rendházból ideiglenesen nyugalomba helyezték dr. Haudek Ágoston áldozárt betegsége miatt, ki legközelebb a kis-czelli szekházba jön.

— **Pályázó tanitók.** A Porpáczy Ferencz halálával megüresedett kisczelli kantortanitói állásra egyre érkeznek be pályázati kérvények az iskolaszék elnökségéhez. Maig kb. 12—15 pályázó van s a jelek szerint e szám valószinü 30—40-re szaporodik fel a választás napjáig, augusztus 1-ig.

— **Tánczanitók harcza.** A körmendi „Rábavidék" irja: Emlitettük a mult héten, hogy Kőrösi Kálmán szombathelyi fiatal tánczanitó városunkban tánczisko lat nyit. A szolgabiróság adott is neki engedelmet a tanitásra, Kőrösi azonban elmulasztotta a Korona termét lefoglalni. Ezt elhalászta előle Rákos Lipót ismert kaposvári tánczanitó, az elsők közül, akik a tánczanitók országos egyesületének megalakitásakor oklevelet nyertek. Ezt az utóbbit azonban az a baleset érte, hogy viszont a főszolgabiró megtagadta tőle az engedelmet. Már most van egy tánczanitó, akinek terme van, de nincs engedelme s van egy tánczanitó, akinek van engedelme ugyan, de nincs — terme. Rákosi különben annyira bizik abban, hogy az alispán megváltoztatja a főszolgabiró elutasitó határozatát, hogy keddre, e hó 7-ére már ki is tüzte a megnyitás napját, mig Kőrösi csak 15-én akarja megkezdeni a tanitást. Melyik lesz a győztes, napokban fog eldölni.

— **Vörösmarty képei.** Vörösmarty Mihályvak, a nagy költőnek, a Szózat halhatatlan emlékü szerzőjének igen jól sikerült könyomatu nagy arczképe három példányban eladó kiadóhivatalunkban. Egy kép ára 3 korona. A képek megtekinthetők kiadóhivatalunkban: kedden, szerdán és csütörtökön.

— **Hetivásárunk** e héten igen lanyha volt, kevés gabonát hoztak piaczunkra, melynek jórészt az aznapi esőzés volt az oka.

— **Tanitói továbbképző tanfolyam.** A vall.- és közoktatásügyi miniszter a csáktornyai állami tanitóképző-intézetben julius hóban rendezendő tanitói továbbképző tanfolyamra államsegélylyel Vasvármegyéből a következő tanitókat vette fel Fandl János Dobrafalva, Báder Henrik Német ujvár. Saját költségükre a következő tanitókat Kiss Károly Kőszeg, Gyarmati János Jánosháza. A tanfolyam átöleli a szocziál pedagógiát, a beszéd- és értelemgyakorlatok tanitását, a gyermekolvasmányokat, ifjusági irodalmat, az ifjusági könyvtárakat, az ifjusági egyesületeket, a népkönyvtárakat, az alkoholizmus ellen intézkedéseket a magyar irodalomtörténet: a hazatortenetet, földrajzot, a gyermek psychológiát, a közgazdasági tantárgyakat és a gyakorlat loktatással járó összes teendőket.

— **Viztócsa.** Több izben megirtuk már lapunkban, hogy esőzések alkalmával utczáinkon a viz nem tud lefolyni és emiatt egész tavak képződnek. Különösen a „Korona"-szálloda előtt a Dömölki-utczában szok a viz összegyülemleni. Az e heti eső is olyan tavat csinált hamarosan a Korona előtt, hogy alig lehetett átjárni. Igazán itt volna már az ideje, hogy utczáinkon a vizlefolyást végre rendezzék. Ez a hanyagság nem válik Kis-Czell dicséretére!

— **Gólya a vonaton.** A gólya mint jámbor költözö madár, igen rokonszenves, mint teherhordó állat, néha nagyon kellemetlen. Olykor semmi sem szent előtte, keresztül gázol szokásokon, hagyományokon, most meg már az örülten vágtató, füstös vonatoktól sem fél. Ime, a napokban is rászállott a győri vonatra és ott, mint valami nádfedeles tanyai házon, kelepelni kezdett. Úgy esett a dolog, hogy Altmann Anna hajadon egy harmadosztályu vasuti kocsiban Szombathelyről igyekezett Budapest felé, midőn Győr közelében ugy 4 óra tájt, nagyon is időszerüvé vált anyai örömöknek nézett elébe, és mielőtt a vonat a győri pályaudvarra berobogott volna, Szabadhegy táján egy egészséges leánygyermeknek adott életet. A győri pályaudvaron Rothauser Lajos dr. utasitására az anyát s a gyermeket a városi betegszállitó kocsin kórházba szállitották s ápolás alá vették.

— **Vasut hid épités.** Még a mult év őszén jeleztük lapunkban, hogy a kis-czelli palyaudvaron a vasuti sinek felett, a gyalog közlekedés számára vashidat épitenek. E vashid alapozási munkálataihoz a héten fogtak hozzá.

— **Játék elárusitás a pályaudvaron.** A magyar játékáru gyár a kis-czelli pályaudvaron elárusitast rendez be. Az állványok felállitását már megkezdték. A magyar játékárugyár képviseletét a kis-czelli pályaudvaron Spieler Ede helybeli ismert ügyekereskedő vette át.

— **Árvák felvétele a Vasvármegye árvaházába.** Vasvármegye árvaházában kihelyezés folytán megüresedett 9 alapitványi hely és pedig: egy hg. Montenuovó, egy Vocher gr. Batthyányi Erzsébet, egy gróf Erdődy Sándor, egy Szombathely város, egy Szombathely püspök, egy Muraszombati Tanitó-kör és három felsőbüki Nagy Sándor-féle alapitványi hely. Ezen megüresedett alapitványi helyekért felvételért folyamodhatnak a községek és gyámok, valamint az árvák rokonai is, ha igazolni tudják, hogy a felvétetni kivánt árva 1) vagyontalan, 2) sem az apa, sem az anya nem él, 3) az árva Vasvármegye valamelyik községben illetőséggel bir, 4) 6-ik életévét betöltötte és 10 évesnél idősebb (családi értesitő), 5) ragályos vagy gyógyithatlan betegségben, szellemi vagy testi fogyatkozásban nem szenved és védhimlővel sikeresen beoltatott, 6) vak vagy siketnéma vagyontalan szülők az elhaltakkal ugyanazon tekintet alá esnek, 7) valamely árvának felvétele csak az elősorolt összes kellékek igazolása mellett történhetik, jogában áll azonban az árvaház. választmánynak és az alapitóknak kivételesen olyan árvákat is felvenni, kiknek atyjuk, vagy anyjuk él, azaz félárvák, ha a felvételhez mindenkor a vármegyei közgyulés határozata szükséges. — A felszerelt kérvények f. évi augusztus 10-ig közvetlenül az alapitókhoz adandók be.

— **Tél a nyárban.** Falbnak, a viharokat jósló német professzornak ez évben a jóslásai aligha benem válnak. Falb az idénre nem jósolt Európának nyarat, csak néhány napi meleget, az idei nyarat szeptemberre tette és aligha ugy is nem lesz, mert a héten az esőzések folytán annyira lehült a levegő, hogy az emberek téli kabátban járnak naphosszat. — Bizony fura egy időjárás ez, julius hó első felében vagyunk s didergünk a hideg időben.

— **Vadászok figyelmébe!** A közelgő vadászati idényre való tekintettel figyelmeztetjük és felhivjuk vadászó olvasóink figyelmét *Seifert József* cs. és kir. pozsonyi udvari szállitó fegyvergyáros czégre. *Seifert József* pozsonyi fegyvergyáros, Magyarország egyik legelső rendü czége e nemben, gyártmányai elismert, kitünő minőségüek és emellett olcsók, igy jól teszik t. vadász olvasóink, ha szükségletüket a kontárok kikerülésével oly elismert czégnél szerzik be, mint SEIFERT JÓZSEF pozsonyi czég. Ez alkalommal utalunk, fent nevezett czégnek, lapunk mai számában foglalt hirdetésére. Esetleges rendeléseknél, tessék lapunkra hivatkozni.

Szerkesztői üzenetek.

Veritas. A Cs. féle ügyben a kisczelli főszolgabirói hivatal önkénykedő eljárását, tudjuk és ismerjük, megvárjuk azonban az alispán ur *„másodszori"* itéletét egy ugyanezen ügyben, ha ez meglesz, azután majd tapétára hozzuk. Bizony hivatalos eljárás az, megérdemli hogy a nagy nyilvánosság elé jusson.

KERTÉSZETNEK

jó föld, kertészeti eszközökkel, üvegházzal, a kertész számára jó lakással, kuttal stb. folyó

julius hó végéig kiadó

és október hó 1 én elfoglalható.

Bérbevevők értekezhetnek:

Czinder Lajossal

KIS-CZELL,

Benkő-féle majorban. 1—1

Beltz György

fényképész Pápáról.

Tisztelettel van szerencsém Kis-Czell és vidéke n. é. közönségét értesiteni, hogy a számos megrendelés folytán, itteni tartózkodásomat az egész nyárra kiterjesztem s igy minden

ünnep és vasárnap

Kis-Czellben tartózkodom s fényképfelvételeket délután eszközlök Landherr József ur házában (Sági utcza).

Számos megbizást kér

tisztelettel

Beltz György

2—3 fényképész KIS-CZELL.

Ez jut eszünk, mikor egy egy vidéki lap megszüntéről értesülünk.

Igaz, a mai viszonyok mostohák, nem tellik sok embernek sok minden passzióra, de a vidéki sajtót nem szabad elhagyni. az nem passzió, az a legnemesebb önkéntes adó, amire magát minden polgár kötelezheti, mert a szabadság lehellete, a közvélemény őre, székhelyének szemefénye.

Nemes dolgot cselekszik az, aki az árva vidéki sajtót tőle telhető módon ugy anyagilag, mint szellemileg támogatja.

Néhány szó a pályaválasztásról.

Most, hogy az iskolák kapui országszerte bezáródtak egy időre, alkalmasnak tartjuk a pillanatot arra, hogy a szülők figyelmét felhivjuk egy kerdésre, mely mindazokat a családokat foglalkoztatják, melyeknek tanuló gyermekeik vannak, de legközvetlenebbül érintik azokat, melyeknek fiai a nagy elhatározó lépés, a pályaválasztás előtt állanak.

Általánosan ismert jelenség az, hogy mindinkább nagyobb és nagyobb mérveket ölt különösen egyes pályákon a tultermelés. Hányszor olvassuk. hogy egy egy megüresedett állásra tizen, harminczan pályáznak; egyes pályák annyira zsufoltak, hogy egymástól nem tudnak a rajtok élők boldogulni. Igy tehát napról-napra nyilvánvalóbbá lesz, hogy sokkal több az eszkimó, mint amennyi kellene és kevesebb a fóka, mely hivatva lenne az eszkimóknak kenyeret adni, vagyis sokkal több a képzett, képesitett ember, mint amennyi képesitésének megfelelő állást, alkalmazást találhatna. Ez a helyzet mindinkább rosszabb lesz. Ha ez állapot felett egy kicsit gondolkozunk, az okot megtaláljuk a következőkben. Minden szülő, legyen az gazdag vagy szegény és bármilyen társadalmi állásu, arra törekszik, hogy gyermekével oly minősitest szereztessen, mely képesiti azt a — bizony sokszor eléggé tavesen értelmezett — uri pályára, a tisztviselői állásra.

Mi — hogy ugy mondjuk — arisztokrata nemzet vagyunk. Szivesen lenézzük azt, ki társadalmilag alattunk áll. Tehát minden szülőknek — még a legnagyobb megerőltetések árán is — legfőbb vágya és óhaja, hogy gyermeke társadalmi tekintetben felette álljon apjának.

Igen sokszor szerepel a szülőknél mint inditók az is, hogy gyermeküket meg akarják óvni a három éves katonai szolgálattól és azért kell valahogy keresztül vergődnie az iskolákon.

A szülők legfőbb óhaja kétségkivül az, hogy gyermekeiknek biztos jövőt teremtsenek. És ezt sokan — és pedig igen tévesen — ugy vélik legjobban elérhetőnek, ha fiukkal oklevelet szereztetnek, melyek tulajdonosát sem a jég, sem más elemi csapás koldusbotra nem juttatja. Ilyenkor nem jut eszükbe, ha fiuk végez, kap e állást, nem kell-e hosszu ideig szülei nyakán élősködnie, jövedelem nélkül kuncsorognia, mig végre bejut valahová es kap olyan fizetést, melyből ugy — ahogy eltengelődhetik. Holott az apa másként gondolkozik, a néhány osztályt végzett fiát a hajlamának megfelelő, kedvére való iparos pályára, vagy kereskedőnek adja, az ott takarékoskodva, szorgalmasan munkálkodva vagyont szerezhet, mindenkitől független ur lehet, amit a tisztviselő ritkán mondhat el magáról.

Nincs valami botorabb, mintha gyermekeink jövőjét egy hamis, téves és beteges felfogás uralma alatt oly irányba igyekszünk terelni, mely sem a mi anyagi helyzetünknek, sem a gyermek egyéni hajlamainak nem felel meg. Mit szóljunk egy szülőnek ehhez a kijelentéséhez: „Fiam már 16 éves, igaz, nem nagy kedve a tanuláshoz, de most adjam inasnak?“ A kijelentés mögött ott lappangott: „Már mégsem szeretném, ha fiam iparos lenne.“ Igy a fiu — kedve ellenére kénytelen tanulni, hogy végre, nagy erőlködés után valami kishivatalnoki állást foglaljon el.

Igen valószinü, hogy a közel jövőben már megvalósul a két évi katonai szolgálat intézménye s igy sem oly nagy időveszteséggel nem jár a katonai szolgálat, sem erejét szervezetét annyira igénybe nem veszi a katonaság, mint most. Két évet szolgál némely önkéntes is, sőt vannak országok, hol mindenki — kivétel nélkül — két évi katonai szolgálatra köteleztetik. Igy vizsgálva a dolgot, nincs a szülőknek oka arra, hogy megakarván kimélni, gyermekét a hosszu és talán valamivel terhesebb katonai szolgálattól, már eleve oly irányt ad gyermeke nevelésének és oktatásának, mely eltériti azt a produktiv pályáktól s mintegy erőszakkal a kevesebb jövödelmet nyujtó, kevésbé független diplomás pályák felé irányitja figyelmét.

Aki azt akarja tudni, hogyan szeresse gyermekét *okosan*, miként kell annak jövője felől gondolkozni, az olvassa el Benedek Elek „Testamentum és a hat levél“ cz. munkáját. Megtaláljuk ebben a szülő végtelen szeretetét, a tapasztalt férfiunak az életről való józan felfogását s a kettőnek összeegyeztetéséből származó azt a gyengéd gondoskodást, melylyel fia jövendő boldogságán munkálkodik. Megtanuljuk ebből a könyvből azt, hogy az csak beteges, hibás felfogás, hogy az ipari pályáktól idegenkednek a szülők és tanulók. És a szülők gyermeküket jól felfogott érdekében szakitani fognak az ősdi felfogásokkal, nézetekkel s annak boldogulását azon az uton fogják keresni, mely legjobban megfelel a gyermek képességeinek, a szülők társadalmi és anyagi helyzetének.

Napjainkban minden téren több elméleti ismeretet követel az élet, tökéletesebb munkát az életpálya, mint ezelőtt néhány évtizeddel is. Azért nemcsak, hogy hasznos, ha pl. kereskedő, iparos előbb néhány [illegible] végez, de ez lassankint valóságos szükséggé lesz. Sokkal jobban fogja megállni helyét az, ki előbb tanul, azután megy valamelyik pályára; sokkal jobban fogja az ilyen értékesithetni még a foglalkozásához szükséges képességeit és tudását is.

Neveljük tehát gyermekeinket gyakorlati pályákra, hacsak valami különösebb tehetséget nem fedezünk fel bennök. De ennek megitélésében nem szabad elfogultaknak, vagy felületeseknek lennünk. Ha tapasztaljuk, hogy gyermekünk nem igen könnyen állja meg a helyét az iskolában, [illegible] azután adjuk gyakorlati pályára.

A kereskedői, iparos foglalkozásokról a családban mindig az azokat megillető teljes elismeréssel megnyilatkozzunk, szerettessük meg azt gyermekeinkkel. Ugy nem fognak attól idegenkedni, szivesen lépnek arra a pályára, hol becsületes uton, munkával és szorgalommal vagyont szerezhetnek, ahol sokkal függetlenebb, önállóbb polgárai lehetnek a hazának, mint pl. ha kishivatalnoki pályán kell nyomorogniok.

---

rekét, törvény ellenére, még mindig ellátják italtal. A kávéházak szintén túlságos számmal vannak. Pálinkamérés pedig éppen nagyon sok van Budapesten. Vannak kerületek, ahol már igazán tűrhetetlenek az állapotok. A VIII. kerületben 135 000 lakos mellett 809 italmérési joggal biró üzlet van, vagyis a gyermekeket és csecsemőket is számba véve, minden 166 lélekre esik egy-egy italmérés. Ily körülmények között nem csoda, ha az alkoholizmus, rettenetesen pusztító következményeivel egyetemben évről-évre terjed.“

De pusztit a szeszes italok kórsága szerte az országban mindenfelé. Évenként átlag 350 millió koronát költünk a szeszes italokra. Jut ebből fejenként minden lakosra 52 liter szesz és pedig 24 liter bor, 14 liter sör és 13 liter pálinka.

Nagyon szomoru számadatok ezek, ha elgondoljuk, hogy nekünk a legszükségesebb dolgokra is olyan kevés pénzünk van és ennek a kevésnek nagy része is mindig külföldre vándorol.

Okoljunk a francziak és angolok példáján és ne várjuk be, hogy az alkoholizmus itt is olyan szörnyu mérveket öltsön. Párisban 1890-ben 33,000 korcsmáros volt. Egyes kerületekben minden 22 emberre jutott egy italmérés. A mély természetesen Franczia ország vidékeire is kiterjedt. Vannak egyes területek, amelyekben minden 15 nagykorura jut egy korcsma. A franczia nép most évenként átlag mintegy 1600 millió frankot költ szeszes italra. Jut ebből minden felnőttre fejenként 22 liter palinka, 25 liter sör, 79 liter bor és 18 liter almabor, ami összesen 18 liter tiszta alkoholt tartalmaz. A franczia férfi és nő egyaránt nagy ivó, különösen Párisban. A kávét is cognaccal, palinkával vegyitik és ebből a gyermekeknek is adnak. Egyenes eredménye: ennek hogy a buncselekmények száma évi átlagban 155 508. Az ifju bünösök száma légió és a lakosság 30 esztendő óta alig szaporodik.

Ijesztő módon emelkedik az iszákosok száma és terjed az alkoholizmus Angliában ugy annyira, hogy már szigoru törvényhozási intézkedésekkel is törekszenek az orvosolni, mivel a társadalmi tevékenység g[illegible]nek bizonyult. Az angolok már 1883-ban 125.477,275 fontot költöttek szeszes italokra Angliaban, 1860-ban még csak 84.222.172 fontot. A romboló hatás kétségtelen, ha vizsgáljuk mi tortént e 23 esztendő alatt. A népesség 22 százalékos emelkedése mellett a büntetések száma 41 százalékkal emelkedett. S habár a vagyon elleni bünselekmények kevesbedtek, de a szenvedélyek az ember élete és épsége ellen irányuló támadásai s az erkölcsök eldurvalása ijesztő képet öltött. Az öngyilkosok száma megdöbbentően felszökött. A nyomorgók és munkátalanok száma 1880-ban már 827,940-re rugott. Az elmebajosok száma 1860—1870-ig, tehát tiz esztendő alatt 38.058-ról 71.191-re emelkedett. Ezek az adatok elég világosan szólnak s nagyon indokolttá teszik az alkoholizmus elleni védekezést.

A védekezés formái között legjobbnak és legczélszerűbbnek az bizonyult, amit Svéd- és Norvégországban alkalmaztak. Itt ugyanis 1855-ben megszüntették a házi szeszfőzdéket, 1865-ben pedig nagyon megszoritották a pálinkának kicsinyben való elárusitását, magánosoknak nem is adtak kimérési engedélyt, hanem csupán közérdekek szolgálataban álló társaságoknak. A jövedelem egy részét ezen alkoholellenes mozgalmakra forditottak. Az eredmény meglepő volt: Svéd és Norvégiaban most a lakosság 7 százaléka sem él szeszes italtal. Az elmebetegek és büntevék száma ennek folytán jelentékenyen csökkent.

Jónak bizonyultak az alkoholizmus ellen a mértékletességi egyesületek is. Leghelyesebb alap azonban ujra hangsulyozni az alkoholizmus elleni küzdelmet, hogy annak pusztító és kártékony hatásáról népünket minél szélesebb körben és minél gyorsabban fölvilágositsuk.

HIREK.

— **Váltóhamisitó közjegyzőhelyettes.** Pick Ernő dr. győri kir. közjegyzőhelyettes, Kis-Czell város szülötte, kinek családja hosszu évek során át volt kiszelli lakos, s szülei csak pár évvel ezelőtt távoztak Czellből, több rendbeli váltóhamisitást követett el Győrben. A magáról megfeledkezett, jeles észtehetséggel megáldott ifjut könnyelmü pazarlása juttatta a bün utjára. Pick Ernőt mult szombaton tartóztatták le s azóta a győri kir törvényszék fogházának lakója. A letartóztatás ellen Pick Ernő dr. ügyvédje Mayer Lajos dr. utján felfolyamodással élt a győri kir. táblához, — a kir. tábla vádtanácsa szerdai ülésében foglalkozott Pick Ernő dr. ügyével, Pick felfolyamodását elutasitotta s igy továbbra is vizsgálati fogságban marad.

— **Átutazó herczegi család.** Lajos bajor kir. herczeg és családja, hétfőn d. e. 11 órakor utazott át Kis-Czell állomáson külön udvari vonaton Sárvárra A főherczegi család néhány hétig marad birtokán Sárváron.

— **Népünnepély.** A kis-czelli Ipartestület, néhai Hollósy Jusztinián volt nemes dömölki apát emlékére, ma d. u. 4 órakor, a Szt. Benedekrend Marczal melletti majorjában népünnepélyt rendez. A mulatság kedvezőtlen idő esetén a jövő vasárnap lesz megtartva.

— **Elhunyt tanitó.** Tima Lajos, széles körben ismert devecseri kántortanitó, volt káldi birtokos, hosszas betegeskedés után Bpesten, hova sulyos baja miatt gyógykezelni vitték, vasárnap, folyó hó 5-én, 63 éves korában elhunyt. Holttestét kedden szállitották Devecserbe s szerdán helyezték örök nyugalomra a devecseri sirkertben közönség óriási részvétele mellett.

— **Nyári ünnepély.** A Sárvári Jótékony Nőegylet, a Sárvári Önkéntes Tüzoltó-egylet, a Sárvári Dalosegyesület és a Sárvári Kerékpáregylet — mint már jeleztük — O fensége Lajos bajor kir. herczeg és fenséges családja tiszteletére folyó, julius hó 19-én Sárvárott, a Várkertben zártkörü nyári ünnepélyt rendez. Belépődij: személyjegy 1 korona, családjegy 3 korona. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a „Korona" nagytermében tartatik meg.

Az ünnepély programmja a következő:

1. Délután fél 4 órakor kerékpáros virágkorzó a Club helyiségéből kiindulva, a Batthyány- és Széchenyi-utczán át, a várudvarán.
2. Délután 5 órakor az egyesületek levonulása a Várkertbe.
3. Délután 6 órakor a fenséges kir. herczegi család fogadtatása.
4. A Sárvári Dalosegyesület ének-előadása.
5. Este 7 órakor táncz kezdete.

— **A Szent Benedekrend köréből** A kisczelli Szt. Benedekrend székházának a héten szerdán a rendtagok közül vendégei voltak: Kroller Miksa, ujonnan választott zalaapáti apát, Pallos Kajetán számvevő és Mórocz Emilián alperjel Szt-Mártonból. A vendégek szerdán az esti gyorsvonattal érkeztek Kis-Czellbe s másnap reggel utaztak tovább Zálaapátiba, hol aznap tartotta [illegible] tal leutazott Zalaapátiba Wagner Lőrincz kis-czelli apát ur is, ezenkivül dr. Ziskay ügyvéd is, a Szt. Benedekrend jogtanácsosa. A zalaapáti rendházból ideiglenesen nyugalomba helyezték dr. Haudek Ágoston áldozárt betegsége miatt, ki legközelebb a kis-czelli szekházba jön.

— **Pályázó tanitók.** A Porpáczy Ferencz halálával megüresedett kisczelli kántortanitói állásra egyre érkeznek be pályázati kérvények az iskolaszék elnökségéhez. Maig kb. 12—15 pályázó van s a jelek szerint e szám valószinü 30—40-re szaporodik fel a választás napjáig, augusztus 1-ig.

— **Tánczlanitók harcza.** A körmendi „Rábavidék" irja: Emlitettük a mult héten, hogy Kőrösi Kálmán szombathelyi fiatal tánczlanitó varosunkban tánczisko lát nyit. A szolgabirósag adott is neki engedelmet a tanitásra, Kőrösi azonban elmulasztotta a Korona termét lefoglalni. Ezt elhalászta előle Rákos Lipót ismert kaposvári tánczlanitó, az elsők közül, akik tánczlanitók országos egyesületének megalakitásakor oklevelet nyertek. Ezt az utóbbit azonban az a baleset érte, hogy viszont a főszolgabiró megtagadta tőle az engedelmet. Már most van egy tánczlanitó, akinek terme van, de nincs engedelme s van egy tánczlanitó, akinek van engedelme ugyan, de nincs — terme. Rákosi azonban annyira bizik abban, hogy az alispan megvaltoztatja a főszolgabiró elutasitó határozatát, hogy keddre, e hó 7-ére már ki is tüzte a megnyitás napját, mig Kőrösi csak 15-én akarja megkezdeni a tanitást. Melyik lesz a győztes, napokban fog eldöltni.

— **Vörösmarty képei.** Vörösmarty Mihálynak, a nagy költőnek, a Szózat halhatatlan emlékü szerzőjének igen jól sikerült könyomatu nagy arczképe három példányban eladó kiadóhivatalunkban. Egy kép ára 3 korona. A képek megtekinthetők kiadóhivatalunkban: kedden, szerdán és csütörtökön.

Hetivásárunk e héten igen lanyha volt, kevés gabonát hoztak piaczunkra, melynek jórészt az aznapi esőzés volt az oka.

Tanitói továbbképző tanfolyam. A vall.- és közoktatásügyi miniszter a csáktornyai állami tanitóképző-intézetben julius hóban rendezendő tanitói továbbképző tanfolyamra államsegélylyel Vasvármegyéből a következő tanitókat vette fel: Fandl János Dobrafalva, Báder Henrik Németujvár. Saját költségükre a következő tanitókat: Kiss Károly Kőszeg, Gyarmati János Jánosháza. A tanfolyam átöleli a szocziál pedagógiát, a beszéd- és értelemgyakorlatok tanitását, a gyermekolvasmányokat, ifjusági irodalmat, az ifjusági könyvtárakat, az ifjusági egyesületeket, a népkönyvtárakat, az alkoholizmus ellen intézkedéseket a magyar irodalomtörténet, a hazai történetet, földrajzot, a gyermek psychológiát, a kozgazdasági tantárgyakat és a gyakorlati oktatással járó összes teendőket.

— **Viztócsa.** Több izben megirtuk már lapunkban, hogy esőzések alkalmával utczáinkon a viz nem tud lefolyni és emiatt egész tavak képződnek. Különösen a „Korona"-szálloda előtt a Dömölki-utczában szok a viz összegyülemleni. Az e heti eső is olyan tavat csinál hamarosan a Korona előtt, hogy alig lehetett átjárni. Igazán itt volna már az ideje, hogy utczáinkon a vizlefolyást végre rendezzék. Ez a hanyagság nem válik Kis-Czell dicséretére!

— **Gólya a vonaton.** A gólya mint jámbor költözö madar, igen rokonszenves, mint teherhordó állat, néha nagyon kellemetlen. Olykor semmi sem szent előtte, keresztül gázol szokásokon, hagyományokon, most meg már az őrülten vágtató, füstös vonatoktól sem fél. Ime, a napokban is rászállott a győri vonatra és ott, mint valami nadfedeles tanyai házon, kelepelni kezdett. Ugy esett a dolog, hogy Altmann Anna hajadon egy harmadosztályu vasuti kocsiban Szombathelyről igyekezett Budapest felé, midon Győr közelében ugy 4 óra táj, nagyon is időszerüvé vált anyai örömöknek nézett elébe, és mielőtt a vonat a győri pályaudvarra berobogott volna, Szabadhegy táján egy egészséges leánygyermeknek adott életet. A győri pályaudvaron Rothauser Lajos ur utasitására az anyát s a gyermeket a városi betegszállitó kocsin kórházba szállitották s ápolás alá vették.

— **Vasut hid épités.** Még a mult év őszén jeleztük lapunkban, hogy a kis-czelli palyaudvaron a vasuti sinek felett, a gyalog közlekedés számára vashidat épitenek. E vashid alapozási munkálataihoz a héten fogtak hozzá.

— **Játék elárusitás a pályaudvaron.** A magyar játékáru gyár a kis-czelli pályaudvaron elárusitást rendez be. Az állványok felállitását mar megkezdték. A magyar játékárugyár képviseletét a kis-czelli pályaudvaron Spieler Ede helybeli ismert üvegkereskedő vette át.

— **Árvák felvétele a Vasvármegye árvaházába.** Vasvármegye árvaházában kihelyezés folytán megüresedett 9 alapitványi hely és pedig: egy hg. Montenuovó, egy Vocher gr. Batthyányi Erzsébet, egy gróf Erdődy Sandor, egy Szombathely város, egy Szombathely püspök, egy Muraszombati Tanitó-kör és három felsőbüki Nagy Sándor-féle alapitványi hely. Ezen megüresedett alapitványi helyekért felvételért folyamodhatnak a községek és gyámok, valamint az árvák rokonai is, ha igazolni tudják, hogy a felvétetni kivánt árva 1) vagyontalan, 2) sem az apa, sem az anya nem él, 3) az árva Vasvármegye valamelyik községében illetőséggel bir, 4) 6-ik életévét betöltötte és 10 évesnél idősebb (családi értesitő), 5) ragályos vagy gyógyithatlan betegségben, szellemi vagy testi fogyatkozásban nem szenved és védhimlővel sikeresen beoltatott, 6) vak vagy siketnéma vagyontalan szülők az elhaltakkal ugyanazon tekintet alá esnek, 7) valamely árvának felvétele csak az elősorolt összes kellékek igazolása mellett történhetik, jogában áll azonban az árvaház, valasztmánynak és az alapitóknak kivételesen olyan árvákat is felvenni, kiknek atyjuk, vagy anyjuk él, azaz félárvák, ha a felvételhez mindenkor a vármegyei közgyülés határozata szükséges. — A felszerelt kérvények f. évi augusztus 10-ig közvetlenül az alapitókhoz adandók be.

— **Tél a nyárban.** Falbnak, a viharokat jósló német professzornak ez évben a jóslásai aligha benem válnak. Falb az idénre nem jósolt Európának nyarat, csak néhány napi meleget, az idei nyarat szeptemberre tette és aligha ugy is nem lesz, mert a héten az esőzések folytán annyira lehült a levegő, hogy az emberek téli kabátban járnak naphosszat. — Bizony fura egy időjárás ez, julius hó első felében vagyunk s didergünk a hideg időben.

Vadászok figyelmébe! A közelgő vadászati idényre való tekintettel figyelmeztetjük és felhivjuk vadászó olvasóink figyelmét *Seifert József* cs. és kir. pozsonyi udvari szállitó fegyvergyáros czégre. *Seifert József* pozsonyi fegyvergyáros, Magyarország egyik legelső rendü czége e nemben, gyártmányai elismert, kitünő minőségüek és emellett olcsók, igy jól teszik t. vadász olvasóink, ha szükségletüket a kontárok kikerülésével oly elismert czégnél szerzik be, mint SEIFERT JÓZSEF pozsonyi czég. Ez alkalommal utalunk, fent nevezett czégnek, lapunk mai számában foglalt hirdetésére. Esetleges rendeléseknél, tessék lapunkra hivatkozni.

Szerkesztői üzenetek.

Veritas. A Cs. féle ügyben a kisczelli főszolgabirói hivatal önkénykedő eljárását, tudjuk és ismerjük, megvárjuk azonban az alispán ur *„másodszori"* itéletét egy ugyanezen ügyben, ha ez meglesz, azután majd tapétára hozzuk. Bizony furcsa egy hivatalos eljárás az, megérdemli hogy a nagy nyilvánosság elé jusson.

KERTÉSZETNEK

jó föld, kertészeti eszközökkel, üvegházzal, a kertész számára jó lakással, kuttal stb. folyó

julius hó végéig kiadó

és október hó 1 én elfoglalható.

Bérbevevők értekezhetnek:

Czinder Lajossal

KIS-CZELL,

Benkö-féle majorban. 1—1

Beltz György

fényképész Pápáról.

Tisztelettel van szerencsém Kis-Czell és vidéke n. é. közönségét értesiteni, hogy a számos megrendelés folytán, itteni tartózkodásomat az egész nyárra kiterjesztem s igy minden

ünnep és vasárnap

Kis-Czellben tartózkodom s fényképfelvételeket délután eszközlök **Landherr József** ur házában (Sági utcza).

Számos megbizást kér

tisztelettel

Beltz György

2—3 fényképész KIS-CZELL.

1818—1903. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A m. kir. államkincstár képviseletében a szombathelyi kir. ügyészség végrehajtatónak, Erdélyi Ferencz kemenesmihályfai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 100 korona pénzbüntetés tőkekövetelés és a meg ielmerülendő költségeknek kielégitése végett az 1881. 60. tcz. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a kis-czelli kir. jbiróság területén levő a kemenesmihályfai 1348. számu tjkvben fekvő A † 1883. hrsz. alatt foglalt ingatlanra 156 korona, az ó.-mihályfai 748. számu tjkvben A. † 1880. hrsz. alatt foglalt ingatlanból Erdélyi Ferencz felerész jutalékára s illetve az 1881. 60. tcz. 156. §-ának a) pontja alapján az egészre 78 korona, az ó.-mihályfai 704. számu tjkvben A I. 153/c. 238/c. 285/c. 337/a. 338/c. 385/c. 514/c. 561/a. 432/127. 432/190. 1407/3. 1407/115. hrszámok alatt foglalt ingatlanra 999 korona ezennel megállapitott kikiáltási árban, elrendeli.

Az árverés megtartására határidőül **1003. évi julius 22. (huszonkettedik)** napjának délelőtti 9 óráját Kemenesmihá.yfa községházahoz tüzi ki.

A venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át bánatpénz fejében a biró i kiküldött kezéhez letenni.

A vételár és ennek az árverés napjától számitandó 5% kamatai három hó alatt, az első az árverés napjától 30, a második 60, a harmadik 90 nap alatt fizetendők le.

Az árverési feltételek alulirott telekkönyvi hatóság és Kemenesmihályfa községházánál tekinthetők meg.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság Kis-Czellben, 1003. évi április 27-én.

LASZLÓ, kir. albiró.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel a kiadóhivatalban.

SEIFERT JÓZSEF POZSONY Halászkapu-utcza 4. szám.

cs. és kir. udv. fegyverszállitó • Interurbahn telefon 252.

Ajánlja dus raktárát:

Henri Pieper eredeti Diana fegyverekből ugyszinte czélszerü Hammerle-féle fegyverekből.

J. P. Sauer u. Sohn czég Krupp Frigyes-féle különleges acélcsövü fegyverekből,

eredeti gyári árakon.

Ezen fegyverek a jelenkor **legmeghizhatóbb** és **legjobban lövő vadászfegyverei s kimeritő leirással**, valamint számos előkelő **vadászkedvelők** és hivatásos **vadászreferenczlával**, ugyszintén **árjegyzékkel** készséggel szolgálok.

Cs. és kir. állami áruda által osztrák magyar füstnélküli I. számu vadászati és tárcsa-lőporral töltött töltények, továbbá szállitok minden fajta **kész vadásztöltényeket** mindenkor pontosan és frissen töltve minden kaliberühöz a legolcsóbb áron.

Vadászati, utazási és sportkülönlegesség! Saját lövölde!

A pozsonyi II-ik mezőgazdasági országos **kiállitás** alkalmával **vadász fegyvereim** es vadászeszközök az egyedüli aranyérmet nyertek.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főmüveit

MAGYAR REMEKIRÓK

FRANKLIN-Társulat kiadása

czim alatt egyöntetü szép kiadásban, 55 kötetben, díszes vaszonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

A Franklin-Társulat által kiadott *Magyar Remekirók*

III. sorozata

is már megjelent és a következő köteteket tartalmazza:

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Zoltvány Irén.*

Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Váczy János.*

Kölcsey Ferencz munkai. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Angyal Dávid.*

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Endrődy Sándor.*

Vörösmarty Mihály munkái III. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Gyulai Pál.*

I. sorozat tartalma:

Arany János munkái I. kötet. Sajtó alá rendezte *Riedl Frigyes.*

Csiky Gergely szinművei. Sajtó alá rendezte *Vadnay Károly.*

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte *Ferenczi Zoltán.*

Tompa Mihály munkai I. kötet. Sajtó alá rendezte *Lévay József.*

Vörösmarty munkái I. kötet. Sajtó alá rendezte *Gyulay Pál.*

II. sorozat tartalma:

Arany János munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte *Riedl Frigyes.*

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte *Kossuth Ferencz.*

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte *Koroda Pál.*

Szigligeti Ede szinművei I. kötet. Sajtó alá rendezte *Bayer József.*

Vörösmarty Mihály munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte *Gyulay Pál.*

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés, valamint a Franklin-Társulat Budapesten.

Minden vevő jogositva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant emlitett intézetben (Wien IX.) diimentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK Barcolában Triest mellett ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely franczia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész-egyesület kisérleti állomása ellenőrzése alatt áll. — 1/1 palaczk 5 korona, 1/2 palaczk 2 60 korona.

KAPHATÓ: *Jánoshásán*: Singer Sándor-nál, nagybani eladás a vidék részére Sattler Józsefnél *N.-Kanizsán.*

Minden vevő jogositva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant emlitett intézetben (Wien IX.) diimentesen megvizsgáltatni.

Vezyi lenő a cz. és tir. ifgy iniszteriu. ltal rháegy rbriti omás és é iszer vizsgáló int zete á Bécs IX., s italga 31

Bécs- ban- nak 8

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecseben, 1903.